

Skötselplan för Igelsjöskogens naturreservat

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att

- bevara och utveckla en värdefull barrnaturskog,
- bevara den biologiska mångfald som är knuten till områdets naturtyper,
- säkra gynnsam bevarandestatus för ett Natura 2000-område som huvudsakligen består av naturtypen "västlig taiga".

Syftet ska uppnås genom att mark, vegetation och vatten lämnas för fri utveckling.

2. Beskrivning

2.1 Administrativa data

Objektnamn:	Igelsjöskogen
Objektnummer:	04-02-087
Skyddsform:	Naturreservat
Kommun:	Gnesta
Församling:	Gryt
Fastighet:	Öllösa 1:4
Markägare:	Robert Liljeson, Richard Liljeson, Inger Liljeson
Förvaltare:	Länsstyrelsen
Nyttjanderätter:	Ledningsrätt för starkström, rättighet nr 0486-95/46.1 Ledningsrätt för teleledning, rättighet nr 0482-00/14.1
Naturgeografisk region:	Nr. 24, Svealands sprickdalsterräng
Lägesbeskrivning:	Området ligger ca 6 km NNV om Gryts kyrka, ca 9 km NV om Stjärnhov
Topografisk karta:	10H SV
Ekonomisk karta:	107 13
ID-punkt:	655949.156597
Gräns:	Områdets gräns är markerad med heldragen linje på beslutets kartor
Areal:	22 ha, varav land 21,5 ha
Status:	Beteckning:
- Natura 2000	SE0220252
- Nyckelbiotoper	10H 1D 06

Datum

Dnr

2002-10-25

511-8898-2001

Markslag och naturtyper:

- Skogsmark
 - tallskog ca 0,3 ha
 - granskog ca 0,4 ha
 - barrblandskog ca 15,8 ha
 - lövblandad barrskog ca 0,3 ha
 - barrsumpskog ca 2 ha
 - lövsumpskog ca 1 ha
- Sötvatten
 - dystrof insjö ca 0,5 ha
- Impediment ca 0,9 ha
- Övrigt (kraftledningsgata) ca 0,8 ha

Naturtyp enligt EU:s habitatdirektiv:

- Västlig taiga (9010) 17,5 ha
- Dystrofa sjöar och småvatten (3160) 0,5 ha
- Skogbevuxen myr (91D0) 1,0 ha

Arter enligt EU:s habitatdirektiv:

- Grön sköldmossa

Prioriterade bevarandevärden:

- Markslag Skogsmark
- Naturtyper Barrnaturskog
- Strukturer (landskapselement) Gamla träd, döda träd
- Växt- och djursamhällen Kryptogamer, vedsvampar, ryggradslösa djur, fåglar

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Häradskartan från 1900-talets början visar att övervägande delen av reservatet för hundra år sen utgjordes av barrskog. Norr om Igelsjön ingick en del lövträd. Enligt den ekonomiska kartan från 1950-talet täckte barrskog fortfarande reservatsmarken. Reservatet bedöms ha lång tradition som skogsmark, men hur hårt skogsmarken nyttjades är dock oklart. Större delen av skogen har nu varit relativt opåverkad under flera decennier med endast enstaka spår efter äldre huggningar.

2.3 Beskrivning av bevarandevärden

Biologiska bevarandevärden

Igelsjöskogen är en grandominerad äldre barnnaturskog på frisk mark med inslag av hällmark, surdråg och sumpskog. Den gamla, grova granskogen är högrest och sluten med inslag av stora mossbeklädda flyttblock, dalsänkor med sumpskogskaraktär. Död ved i form av grova mosstäckta lågor, högstubbar med tickor och torrakor förekommer allmänt. Här och var finns naturtillstånd som uppvisar luckor med fallna gammelgranar, s.k. intern beståndsdynamik. Markfloran består främst av blåbärsris samt områden med ymniga mosstäcken. I sumpskogsdelarna förekommer bl.a. missne, fräkenarter och vitmossor.

Datum

Dnr

2002-10-25

511-8898-2001

Igelsjön kantas av ett myrparti som i öster övergår i en tallsumpskog med gammeltallar och ett stort inslag av glasbjörk och klibbal. I norr avgränsas området av en kraftigt slingrande bäckravin med forsande vattenföring bland stenar och block. Här uppträder olika lövträdslag och rätt mycket död ved finns i anslutning till bäcken. Strömstare har observerats här. Söder om Igelsjön ingår en del av ett hygge med kvarlämnade gammelträdsgrupper.

Området har höga värden både vad gäller kryptogam- och vedsvampfloran. Bland mer ovanliga arter kan nämnas blodticka, ullticka, tallticka, vedtrappmossa och gammelgranlav. Enstaka fynd är gjort av den sällsynta gröna sköldmossan som är beroende av multnande stammar och stubbar i barrskog. Den är klassad som "missgynnad" på rödlistan, Sveriges översikt över sällsynta och hotade arter. Våtmarksområden och grova träd med håligheter och bohål utnyttjas av djur- och fågellivet.

Kulturhistoriska bevarandevärden

Inom reservatet finns inga registrerade kulturminnen. Några hundra meter väster om reservatet finns resterna av Öllösa masugn där man utvann järn ur järnmalm. Denna byggdes på 1630-talet men var endast i bruk till 1650-talet p.g.a. att vattnet inte räckte till för att driva ugnen.

Hydrologiska/geologiska bevarandevärden

Igelsjön är en dystrof sjö med brunt, humusfärgat vatten. Jordarter inom området består till största delen av moränmarker, samt en liten myr med organiska jordarter. Berggrunden utgörs främst av vanliga sedimentgnejser.

Intressen för friluftslivet

Områdets höga naturvärden och stora skönhetsvärden, särskilt kring Igelsjön, gör det till ett intressant område för det rörliga friluftslivet.

Prioriterade bevarandevärden

Bevarandet av barnnatskogen med dess mångfald av arter och strukturer har högsta prioritet.

Bevarandevärden	Internationell status	Nationell status	Regional status	Lokal status	Ingen status
Barnnatskog	X	X	X	X	
Kryptogamer, vedsvampar, ryggradslösa djur, fåglar		X	X	X	
Gamla träd, döda träd			X	X	

Referenser

Gärdefors, U. (ed.), 2000. *Rödlistade arter i Sverige 2000*. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
 Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering, 1995.
 Sveriges Geologiska Undersökning, 1984. *Berggrundskarta* över Södermanlands län. Skala 1:250 000.
 Sveriges Geologiska Undersökning, 1986. *Jordartskartan*, 10H Strängnäs SO. Digital utgåva.

3. Skötselområden

Reservatet omfattar ett skötselområde med en skötselform:

- Skog och annan markareal samt vatten ska lämnas för fri utveckling.

4. Mål och åtgärder för skötselområdet

4.1 Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus

Syftet med att formulera kvalitetsmål är att få ett mått på gynnsam bevarandestatus för prioriterade bevarandevärden. Genom att välja lämpliga indikatorer och för dem precisera kvantitet och kvalitet får man ett mått på om skötseln uppfyller syftet med reservatet.

Det är gynnsam bevarandestatus när:

- Utbredningen av "västlig taiga" är 17,5 ha, "dystrofa sjöar och småvatten" är 0,5 ha och "skogbevuxen myr" är 1 ha (riktvärden).

4.2 Skötselmål

Målsättningen med reservatets skötsel är:

- Att bevara och utveckla barrnaturskogens höga naturvärden med särpräglad vegetation, flora och djurliv.
- Att ge allmänheten goda betingelser att bedriva friluftsliv.

5. Information, friluftsliv och turism

Syftet med friluftslivet i området är att bjuda på naturupplevelser liksom att öka kännedomen om barrnaturskogen och dess naturvärden. Naturreservatet kan nyttjas som rekreationsområde med de begränsningar som framgår av föreskrifterna i beslutet. Närmsta allmänna bilväg ligger ett par hundra meter öster om reservatet och härifrån kommer att skyltas en stig fram till reservatet (se bilaga 1). På en informationstavla utmed stigen ska besökarna få information om reservatets olika värden, syfte med skötseln och vilka villkor som gäller för allmänheten. Inne i reservatet får de besökande vistas på områdets naturgivna förutsättningar.

6. Jakt

Jakten inom området regleras inte i reservatsföreskrifterna. Jakten bör dock bedrivas i enlighet med god jaktsed.

7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Vem	Prioritet	Finansiering
Uppföljning av kvalitetsmål	Vart 5-10 år	Hela reservatet	Länsstyrelsen	1	Vårdanslaget/ miljöövervakning
Tillsyn av föreskrifter	Årlig	Hela reservatet	Länsstyrelsen	1	Vårdanslaget

8. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

8.1 Uppföljning av kvalitetsmål

Uppföljning görs för att ge svar på om bevarandevärdena har den gynnsamma bevarandestatus som avsågs när målen formulerades. Eftersom skötselplan för reservatet är fri utveckling är endast uppföljning av kvalitetsmål tillämpligt för detta reservat. Huvudansvarig för uppföljningen är länsstyrelsen.

9. Kostnader och finansiering

Staten genom länsstyrelsen och Naturvårdsverket svarar för alla kostnader i samband med naturvårdsförvaltningen genom vårdanslaget och miljöövervakningen.

Åtgärd	Finansiering
Utmärkning av reservatets gränser	Vårdanslaget
Informationsskyltar och markering av stig	Vårdanslaget
Uppföljning av kvalitetsmål	Vårdanslaget/miljöövervakning